

والي هاي ولايات به کدام اساس تقرر مي يابند؟؟؟

{ ازحامد کرزي تا غني احمدزي }

(استاد - صباح) / قسمت دوم /

« معامله گري که از آغاز لشکرکشی حامیان (به ظاهر) دموکراسي در ادارات محلي اتفاق افتيد »

آمریکا از 2002 تا 2017 برای افغانستان 120 میلیارد دالر کمک کرده که این مقدار بزرگترین کمک خارجی به بازسازی یک کشور است. آیا شما گفته می توانید که از این 120 میلیارد دالر چند فابریکه، چند بندبرق، چند سد آب و چند نشان دیگر از زیرساخت های اقتصادی افغانستان ساخته شد؟ افغانستان 17 سال بعد از کمک 120 میلیارد دلاری امریکا همچنان در ویرانی و فقر دست و پا می زند و همچنان در بی ثباتی و ناامنی به سر می برد. 90 درصد مردم این کشور زیر خط فقر و در خط فقر زندگی می کنند. سرک سالنگ، یگانه سرک عمومی که 9 ولایت شمال را به کابل و سایر ولایت های افغانستان وصل می کند، لکه شرم و ننگ بر پیشانی دولت از کرزی و وزیران اش تا اشرف غنی و وزیران و شریکان سفره حکومت اش است. آلودگی 68 درصد آب آشامیدنی افغانستان به مدفوع انسانی و حیوانی، سیاهی این لکه شرم را بر پیشانی های حکومت کنندگان مضاعف می کند. حکومت کرزي در ماه سنبله سال ۱۳۸۶ برای تعیین والي ها و تأمین ارتباط مستقیم آنان با ریاست جمهوری، ارگان های محل را ایجاد نمود و تمامی وظایف و صلاحیت های بخش ملکی وزارت داخله را که شامل پیشنهاد و تعیین والیان و ولسوالان می شد، به این اداره واگذار کرد. درحالی که توقع می رفت با ایجاد این ارگان در تعیین والي ها و ولسوال ها ضوابط و شایسته سالاری بیشتر مد نظر گرفته شود، اما به دلایل مختلف از جمله نداشتن صلاحیت کامل، این اداره نقش مؤثر و اساسی در تعیین والي ها را نداشت و بیشتر مقرري ها بازم بر اساس مصلحت ها و روابط تنظیمی صورت گرفت. شواهد نشان می دهد که تمامی والي ها در اثر فشار و حمایت حلقه های مختلف مقرر شده اند. سران سابق جهادي، شماری از افراد بلندپایه دولتي و کشورهایی که در افغانستان حضور نظامی گسترده دارند همه در تعیین والي ها نفوذ و نقش برآورنده داشتند. در تقرر والي ها ریاست جمهوری، معاونان ریاست جمهوری، سران جهادي و... همه از خود کاندید داشتند و معرفی می کردند. درین گفتمان مستند براساس گفته های اپوزیسیون دولت، شماری از والي های سابق، نخبگان سیاسی هر ولایت و مقام های دولتي صورت گرفته، ارتباط هر والي را با رهبر و یا حلقه سیاسی که او را به صفت والي توسط رییس جمهور مقرر نموده نشان می دهد. بر مبنای این تحقیق، حزب اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار ۵ والي در کشور داشتند. عبدالرب رسول سیاف، لیدر اتحاد اسلامی ۴ والي داشتند و سهم والي های عضو اتحاد سیاف در حکومت از چند سال به این سو بر جای خود باقی است. افغان ملت، نیز ۳ والي در ترکیب کنونی قدرت سیاسی دارد. جمعیت اسلامی بدون غضب وزارتخانه ها و ادارات پردرآمد دولتي والي های زیادی داشتند. حاجي محمد محقق، از حزب وحدت اسلامی مردم افغانستان، ۲ والي،

قسیم فہیم، معاون اول ریاست جمہوری ۲ والی، سید احمد گیلانی از محاذ ملی ۳ والی، صبغت اللہ مجددی ۱ والی و محمد کریم خلیلی معاون دوم ریاست جمہوری نیز ۱ والی دارد۔

والی ها چه امتیازی می گیرند

والیان بدون از، چور و چپاول، رشوت و فساد و زورگیری و زورگویی امتیازات سرسام آوری مانند وکیلان شورای ملی از بودجه ملت گرسنه، آواره و وطن ویرانه و بریاد شده می گیرند۔
بر اساس یک پروژه آسیا فونڈیشن، برای هر والی در هر ماه مبلغ ۲۵ هزار دالر امریکایی داده می شود۔ این پروژه که تحت نام (PBGF) از سوی ارگان های محلی اجرا می شود، به تمام والی ها بدون استثنا بیش از یک میلیون افغانی برای خرج دسترخوان، برخی از پروژه های کوچک و مصارف تیل موترهای شان در هر ماه می دهد۔ علاوه بر این، نظر به اظهارات عبدالملک صدیقی، معین مالی و اداری ارگان های محلی این نهاد نیز حد اکثر یک میلیون و دوصد هزار افغانی را برای مصارف هر والی در ماه می پردازند که به گفته وی نظر به ماهیت هر ولایت برای برخی ها پنج صد هزار افغانی، برای تعداد دیگر هشت صد هزار افغانی و برای ولایت های ناامن و بزرگ یک میلیون و دو صد هزار افغانی در هر ماه از سوی این ارگان داده می شود۔

همچنان والی ها تا سه هزار دالر امریکایی ماهانه به عنوان معاش ماهوار دریافت می کنند۔ گلاب منگل والی هلمند که با یک تیم بزرگ از افراد کار می کند، تأیید می نماید که به تیم وی که متشکل از مشاوران و جوانان فعال است، معاش فوق العاده (سوپر اسکیل) از سوی ارگان های محلی داده می شود و تمام والی ها از این گونه تیم ها دارند۔

والیان مربوط به حزب اسلامی گلبدین حکمتیار

نام و مشخصات هر والی و وابستگی سیاسی آنان را با سران تنظیم ها و یا کشورهای خاص شرح توضیح می دهیم۔ در بین حزب اسلامی بیشترین کرسی های ولایت را در کشور دارا بودند۔

۱ – جمعه خان، همدرد والی پکتیا

جمعه خان همدرد، والی ولایت پکتیا از اعضای ارشد حزب اسلامی بودند۔ به گفته روح الله سمون، سخنگوی وی، همدرد در زمان جهاد و جنگ های تنظیمی در میان سال های ۱۳۷۵-۱۳۵۷ قوماندان ارشد و سپس رییس زون شمال حزب اسلامی بود۔ جمعه خان همدرد در مصاحبه ای با روزنامه افغان جرگه، گفته بود که حزب اسلامی با همه نیروی خود در صفحات شمال و همه افغانستان از حکومت حامد کرزی حمایت می کند۔ بعد از استقرار دولت کرزی، وی به صفت قوماندان قول اردوی اتل در چوکات

وزارت دفاع ملي ایفای وظیفه می‌نمود. همدرد از سال ۱۳۸۳ تا سال ۱۳۸۴ مدت يك سال به صفت والي بغلان ایفای وظیفه نموده و سپس برای يك سال و ۱۰ ماه والي جوزجان بود. او از تاریخ ۱۲ جدي سال ۱۳۸۶ به بعد حدود به صفت والي پکتیا ایفای وظیفه می‌نماید. همدرد تحصیلات عالی نداشته و رتبهٔ دگرجنرالی دارد. وي همچنان از جمع وزرای مشاور کزري بود.

۲ – دلبرجان آرمان، والي بادغیس

دلبر جان آرمان، والي انزمان بادغیس نیز از قوماندانان حزب اسلامي می‌باشد. او در جنگ‌های تنظیمي ۱۳۷۵-۱۳۵۷ به صفت مسئول حوزهٔ پاره‌چنار در پشاور، قوماندان ولسوالي زازی میدان ولایت خوست و معاون ولایت خوست، اجرای وظیفه نموده است. او می‌گوید که سالیان زیادی عضویت حزب اسلامي را داشته است.

آرمان قبل از این که والي شود برای يك سال در حوزهٔ جنوبي شوراي امنیت ملي ایفای وظیفه می‌نمود. وي در ماه حوت سال ۱۳۸۳ به صفت والي زابل تعیین گردید و بیش از چهار سال را در این ولایت سپری نمود و در ماه حمل سال ۱۳۸۸ به صفت والي بادغیس تعیین شد.

۳ – منشي عبدالمجید والي بغلان

منشي عبدالمجید والي قبلي بغلان نیز از اعضای حزب اسلامي بود. برخي از اعضای حزب اسلامي می‌گفتند که عبدالمجید از اعضای این حزب است. وي بعدها روابط نزدیک‌تر با اتحاد اسلامي به عبدالرب رسول سیاف برقرار نمود. منشي مجید از سال ۱۳۷۱ تا سال ۱۳۷۳ معین مسلکي وزارت امور داخله بوده که در آن زمان احمدشاه احمد زي، معاون سیاف، وزیر داخله بود. بعد از حکومت موقت در ابتدا به صفت مشاور ارشد وزارت امور داخله ایفای وظیفه می‌کرد، بعداً در ماه حوت ۱۳۸۳ به صفت والي بدخشان مقرر و تا ثور سال ۱۳۸۸ برای چهار سال والي بدخشان بوده و بعد، به صفت والي بغلان ایفای وظیفه می‌نمود.

۴ – خواجه غلام غوث ابوبکر والي کاپیسا

خواجه غلام غوث ابوبکر، والي کاپیسا نیز از اعضای حزب اسلامي بوده و بعدها وظیفهٔ او به تعلیق در آمد. وي به دلیل کم‌کاری در ولایت کاپیسا وظیفه اش به تعلیق در آمد. نظر به گزارش‌ها وي در لوي سارنوالی دوسیه‌ای در زمینه اختلاس و دست داشتن در قتل ۵ کارمند تیم بازسازی ولایتي یا پی آر تي داشت و به این دلیل وظیفه او تعلیق شد است، اما ابوبکر این را رد می‌کند. به گفتهٔ عبدالستار مراد والي سابق کاپیسا، ابوبکر که از باشندگان این ولایت می‌باشد، در زمان‌های مختلف همراه با عبدالصبور فرید، یکی از قوماندانان مشهور حزب اسلامي فعالیت‌هایی به نفع این حزب داشت. او برای چهارسال والي تخار بود در تاریخ ۲۶ ماه سرطان سال ۱۳۸۶ به صفت والي کاپیسا تعیین گردید به صفت والي کاپیسا انجام وظیفه می‌نمود.

۵ – محمد حلیم فدایی والي میدان وردک

محمد حلیم فدایی والي سابق میدان وردک نیز وابسته به حزب اسلامي دانسته می‌شد. او از سن پنج سالگی به پاکستان رفت و تا سال ۱۳۷۱ در این کشور بوده است. فدایی عضویت حزب اسلامي را داشت و به حمایت مستقیم فاروق وردک وزیر معارف به حیث والي مقرر شد. بعدها فدایی با شیرولی وردک، برادر فاروق وردک روابط نزدیک برقرار نموده و در حقیقت او یگانه حامی او برای ماندن در کرسی ولایت بود.

والی‌های اتحاد اسلامي عبدالرب رسول سیاف

شواهد نشان می‌دهد که عبدالرب رسول سیاف به لحاظ تقرر والی‌ها بعد از حزب اسلامی، جایگاه دوم را دارد و از چند سال به این سو قوماندانان و اعضای بلند پایه تنظیم او در ولایت‌های مختلف، والی بوده‌اند. بر اساس پژوهش‌های صورت گرفته حد اقل چهار والی از میان اعضای تنظیم او تعیین شده‌اند.

۱- محمد موسی اکبرزاده والی غزنی

محمد موسی اکبرزاده، والی فعلی غزنی از قوماندانان سیاف است که به گفته خودش تنها ده سال به صفت یکی از مسئولان نظامی وی در اتحاد اسلامی، ایفای وظیفه نموده است. حدود ۲۷ سال می‌شود که عضو تنظیم سیاف می‌باشم و در تمام مجالس و تصمیم‌گیری‌های این حزب اشتراک می‌کنم و سیاف را دوست دارم. اکبر زاده مدعی است که برای او از سوی مقام‌ها، چند ولایت دیگر نیز پیشنهاد گردیده بود: به ولایت خوست، میدان وردک و ولایت ارزگان پیشنهاد شدم،

۲ – جمال الدین بدر والی نورستان

جمال الدین بدر والی نورستان عضویت رسمی حزب دعوت اسلامی (اتحاد اسلامی قبلی) سیاف را دارد. رییس اسبق شورای ولایتی نورستان می‌گوید که سیاف برای باقی ماندن بدر به صفت والی، پافشاری دارد. شماری از ریش سفیدان نورستان به منزل سیاف رفته و از او خواستند تا از والی فعلی حمایت نکند و بگذارد که او از وظیفه برکنار شود، چون بی کفایت است. همچنان مسلمیار، از مشرانو جرگه نیز از بدر حمایت می‌کند و بدر به وی یک موتر زرهی (ضد گلوله) را داده است. جمال الدین بدر تحصیلاتش را در مدارس پاکستان و چند سالی هم در عربستان سعودی انجام داده و قبل از ولایت برای سال‌ها در بخش‌های مختلف وزارت خارجه کار می‌کرد.

۳ – محمد اشرف ناصری والی زابل

محمد اشرف ناصری، والی زابل نیز مربوط به تنظیم عبدالرب رسول سیاف پنداشته می‌شد. او سال‌های زیادی در پشاور پاکستان در پوهنتون دعوت الجهاد مربوط به سیاف کار کرده بود. ناصری از سوی سیاف به کرزی معرفی شد تا به صفت والی بادغیس مقرر گردد. او بعد از سپری نمودن مدتی در بادغیس متهم به اختلاس حدود یک صد هزار دالر امریکایی گردیده و بعد به ولایت زابل تبدیل گردید.

۴- محمد عمر والی پشین قندز

انجنیر محمد عمر، والی پشین قندز نیز از قوماندانان اتحاد اسلامی بود. عمر که بیش از ۸ سال والی قندز بود، در تاریخ ششم ماه میزان (۱۳۸۹) در یک حمله انفجاری در (ولایت تخار) کشته شد. عمر می‌گفت که سالیان متمادی به حیث قوماندان عمومی تنظیم اتحاد سیاف در تخار ایفای وظیفه نموده است.